

Lubānas novada pašvaldība
LUBĀNAS NOVADA BĀRIŅTIESA

Pašvaldības nodokļu maksātāja reģ. Nr. 90000054159, Tilta iela 11, Lubāna, Lubānas novads, LV 4830
Tālrunis: 64820920; mob. 25623047, fakss: 64894171, e-pasts: barintiesa@lubana.lv

Lubānā

26.01.2015. Nr. 1 - 14/36

Lubāns novada pašvaldībai

Par 2014. gada Lubānas novada bāriņtiesas darba pārskatu

Saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 5. panta ceturto daļu bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskatu par savu darbību.

**Lubānas novada bāriņtiesas
PĀRSKATS PAR DARBU 2014. GADĀ**

Lubānas novada bāriņtiesas (turpmāk – bāriņtiesa) darbojas saskaņā ar Lubānas novada pašvaldības 2007. gada 21. novembrī apstiprināto nolikumu un pamatojoties uz Bāriņtiesu likumu, prioritāri nodrošinot bērnu un citu rīcībnespējīgu personu tiesību un tiesisko interešu aizsardzību. Finanšu līdzekļus bāriņtiesas darbībai piešķir pašvaldības dome.

Bāriņtiesa lietas izskata bāriņtiesas sēdēs un koleģiāli pieņem lēmumus. Atsevišķos gadījumos, ja bērns atrodas veselībai vai dzīvībai bīstamos apstākļos, bāriņtiesas priekšsēdētājs vai bāriņtiesas loceklis pieņem vienpersonisku lēmumu par bērna izņemšanu no ģimenes.

2014. gadā pieņemtie lēmumi

Pieņemto lēmumu skaits	29
<i>no tiem:</i>	
Bērnu aizgādības tiesību pārtraukšana un atjaunošana	9
<i>no tiem:</i>	
Pārtraukt aizgādības tiesības	2
Atjaunot aizgādības tiesības	2
Neatjaunot aizgādības tiesības, nesniegt prasības pieteikumu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu	2
Neatjaunot aizgādības tiesības, sniegt prasības pieteikumu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu	2
Par prasības sniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu	1
Lēmumi pēc tiesas pieprasījuma (par aizgādību, dzīvesvietas noteikšanu un saskarsmi)	1
Lēmumi adopcijas lietās	
Lēmumi aizbildnības lietās	8 (2 nodibināt aizbildn. un iecelt aizbildi, 6 atlaist vai atbrīvot aizbildni)
Lēmumi bērnu ievietošanai audžuģimenē	1 (1 izbeigt uzturēš. sakarā ar

	adopciju)
Lēmumi lietās par bērnu nodošanu citas personas aprūpē Latvijā uz laiku, kas ilgāks par 3 mēnešiem	2
Lēmumi par bērna uzvārda ieraksta maiņu	1
Personu izvērtēšana atbilstībai aizbildņa pienākumu veikšanai	0
Aizgādība rīcībnespējīgiem un mantojumam	1 (aizgādņa iecelšana mantojumam) 1 (aizgādņa atlaišana)
Bērna mantas pārvaldība	1 (par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu)
Sociālo pabalstu un apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksas pārtraukšana vai atjaunošana	2
Citi	1 (par sevišķā aizbildņa iecelšanu) 1 (par audžuģimenē ievietotiem bērniem uzturēties pie vecvecākiem)

Pārskata gada laikā aizgādības tiesības pārtrauktas 2 vecākiem (tēviem). Abos gadījumos vecākiem aizgādības tiesības pārtrauktas pamatojoties uz LR Civillikuma 203. panta pirmās daļas 3. punktu, kurā noteikts, ka aizgādības tiesības vecākam tiek pārtrauktas, ja bāriņtiesa atzīst, ka vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības vai nenodrošina bērna aprūpi un uzraudzību.

Jau iepriekš pārtrauktās bērnu aizgādības tiesības ar bāriņtiesas lēmumu **netika** atjaunotas 4 vecākiem. No tiem, diviem vecākiem tika lemts par prasības sniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu.

Bērnu skaits, kuru vecākiem tika pārtrauktas aizgādības tiesības šajā gadā – 3 (bērni dzīvo citos novados), atjaunotas – 2.

Lietās par bērnu aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu bāriņtiesa ļoti veiksmīgi sadarbojas ar sociālo dienestu. Dienesta darbinieki piedalās dzīves apstākļu pārbaudēs un risku izvērtēšanā, sniedz atzinumus bāriņtiesas sēdēs. Papildus esošajām lietām, bāriņtiesas un sociālā dienesta redzeslokā ir vairākas ģimenes, un, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērnu attīstība un audzināšana, taču ar šīm ģimenēm tiek strādāts, par situāciju šajās ģimenēs ir informētas citas atbildīgās institūcijas (policija, izglītības iestādes).

Ar tiesas spriedumu uz bāriņtiesas pieteikuma pamata 1 mātei atņemtas bērna aizgādības tiesības.

Divi bērni, kas atradās ārpusģimenes aprūpē (aizbildnībā un audžuģimenē) ir nodoti adopcijai.

Uz 2014. gada 31. decembri ir divi bērni, kuri atrodas aizbildnībā, ir juridiski brīvi, jo vecākiem ar tiesas spriedumu ir atņemtas aizgādības tiesības, aizbildņi ir izteikuši vēlmi aizbildnībā esošos nepilngadīgos adoptēt, tiek gatavoti adopcijai.

Uz 2014. gada 31. decembri ārpusģimenes aprūpē atrodas 13 novada bērni, no tiem: 4 audžuģimenēs, 8 aizbildņa ģimenē, 1 ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā (Ģimeņu atbalsta centrā „Zīlums”, faktiski atrodas Cēsu Audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem).

Lubānas novadā nav nevienas audžuģimenes.

Aizbildņa pienākumus uz 2014. gada 31. decembri atbildīgi veic 10 personas (5 vecvecāki, 3 citi radnieki, 2 citas personas), 6 aizbildņi 2014. gadā atlaisti no aizbildņa pienākumu pildīšanas (2 – vecākiem atjaunotas aizgādības tiesības, 1 – bērns nodots adopcijai, 2 – aizbildņu maiņa, 1 – aizbildnis noteicis paternitāti). Lubānas novadā ir 5 personas, kas veic aizbildņa pienākumus. Pārējie 5 aizbildņi ir citu novadu iedzīvotāji: Rīgas – 1, Kārsavas novada – 1, Madonas novada – 2, Olaines novada – 1.

Par 2 bērniem pieņemts lēmums ar atzinumu, ka bērnu nodošana citas personas aprūpē Latvijā atbilst bērna interesēm, jo vecāki izbrauc strādāt uz ārzemēm uz laiku, kas ilgāks par 3 mēnešiem.

Par 2 bērniem bāriņtiesa ir pieņēmusi lēmumu pārtraukt ģimenes valsts pabalsta

izmaksu vecākiem un izmaksāt personām, kas faktiski audzina bērnu.

Uz 2014. gada 31. decembri Lubānas novada bāriņtiesa 9 pilngadīgām personām, kam ar tiesas lēmumu noteikta rīcībspējas ierobežojumi ir iecēlusi aizgādņus. 2014. gadā, pamatojoties uz to, ka 2013. gada 1. janvārī stājās spēkā grozījumi Civilprocesa likumā un Civillikumā saistībā ar personas rīcībnespējas ierobežošanu un aizgādņības nodibināšanu garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ, un saskaņā ar šiem grozījumiem rīcības spējas ierobežojums nosakāms katrai personai individuāli, ievērojot tās spējas un intereses, atkarībā no konkrētās dzīves situācijas un tikai tajos gadījumos, kad nav cita veida, kā palīdzēt personai realizēt savas tiesības, bāriņtiesa sniegusi palīdzību 6 aizgādņiem pieteikuma tiesai par rīcībspējas ierobežojumu apjoma pārskatīšanu sagatavošanā.

Pārskata gadā pieņemts 1 lēmums par mantojuma pieņemšanu nepilngadīgo bērnu interesēs.

2014. gadā neviens bāriņtiesas lēmums nav pārsūdzēts administratīvajā tiesā.

Bāriņtiesas priekšsēdētāja ir piedalījies 9 tiesas sēdēs, no tām: 1 – kā ieinteresētā persona Zemgales apgabaltiesā Jelgavā par nepilngadīgā dzīvesvietas noteikšanu, 3 – Gulbenes rajona tiesā kā nepilngadīgā pārstāvis, 1 – Vidzemes apgabaltiesā Madonā kā nepilngadīgā pārstāvis, 3 – Madonas rajona tiesā kā prasītājs, 1 – Madonas rajona tiesā kā ieinteresētā persona bērna un vecāku saskarsmes tiesību noteikšanā.

Bāriņtiesa ir piedalījies kā nepilngadīgā pārstāvis nepilngadīgā pratināšanā Gulbenes kriminālpolicijā un Vidzemes apgabala prokuratūrā Madonā. Bāriņtiesa ir nogādājusi nepilngadīgo Strenču psihoneiroloģiskajā slimnīcā uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Bāriņtiesas lietvedībā esošo aktīvo lietu skaits uz 2015. gada 1. janvāri

KOPĀ	50
no tām 2014. gadā ierosināto lietu skaits	13
Vecāku domstarpības bērnu audzināšanas jautājumos	2
Bērna mantas pārvaldība	4
Aizgādības tiesību pārtraukšana un atjaunošana	11
Sociālo pabalstu un apgādnieka zaudējuma pensiju izmaksa	4
Lietas par atzinumu sniegšanu tiesai	2
Adopcijas lietas	-
Aizbildnības lietas	9
Ievietošana institūcijā	1
Personu izvērtēšana atbilstībai aizbildņa pienākumu veikšanai	1
Bērnu nodošana aprūpē citai personai	3
Viesģimenes	-
Audzģimenes un bērnu ievietošana audzģimenes	2
Aizgādņības lietas (personām un mantojumam)	10
Bērna vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņa	1
2014. gadā slēgto lietu skaits:	6

Dokumentu aprīte 2014. gadā

Saņemtie iesniegumi	23
Saņemtie dokumenti	194
Sarakste ar juridiskām un fiziskām personām (nosūtītie dokumenti)	297

Citi bāriņtiesas kompetences ietvaros izpildītie darbi 2013. gadā

Izdarīto apliecinājumu skaits	386
Iesniegtas bāriņtiesas prasības tiesā bērnu vai personu ar ierobežotu rīcībspēju interesēs	2
Dalība tiesas procesos, kur prasītājs nav bāriņtiesa	6
Ierosināti kriminālprocesī bērnu vai personu ar ierobežotu	-

rīcībspēju interesēs	
Sagatavotas prasības privātpersonām tiesai laulību šķiršanai.	2
Sagatavotas privātpersonu vienošanās pie laulības šķiršanas par nepilngadīgo bērnu aizgādības realizēšanu un mantas šķirtību	3
Sagatavotas prasības privātpersonām tiesai uzturlīdzekļu piedziņai	15
Sagatavotas prasības privātpersonām tiesai paternitātes noteikšanai vai apstrīdēšanai	2
Sagatavoti privātpersonu iesniegumi tiesu izpildītājiem	14
Sagatavoti privātpersonu iesniegumi uzturlīdzekļu garantijas fonda administrācijai	11

Bāriņtiesas locekļi pārbaudījuši dzīves apstākļus sociālā riska ģimenēm, kurās nepietiekami nodrošināta bērnu attīstība un audzināšana, aizbildnībā esošiem bērniem, audžuģimenē, sociālās rehabilitācijas institūcijās ievietotiem bērniem, personām ar ierobežotu rīcībspēju, pēc tiesas pieprasījuma lietās uzturlīdzekļu piedziņu, saskarsmes tiesību izmantošanu, viena vecāka aizgādības noteikšanu, kā arī pēc informācijas saņemšanas no institūcijām un privātpersonām par apstākļiem ģimenēs, kad nepieciešams rīkoties atbilstoši bāriņtiesas kompetencei.

Bāriņtiesa aicina personas uz pārrunām, veic izskaidrojošu, profilaktisku darbu un preventīvus pasākumus bērnu, jauniešu un vecāku izglītošanai un tiesiskai aizsardzībai.

Bāriņtiesa pieprasa Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai un izsniedz bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem apliecības sociālo garantiju nodrošināšanai.

Bāriņtiesa iesaistījusies situāciju risināšanā, kad skolēni neapmeklē izglītības iestādes, pārkāpj uzvedības noteikumus un nepakļaujas audzināšanai. Turpinās laba sadarbība ar novada izglītības iestādēm. Regulāri tiek organizētas starpinstitucionālās sadarbības sanāksmes, kurās iesaistās dažādu institūciju speciālisti dažādu problēmu risināšanā.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai 2015. gada janvārī iesniegts bāriņtiesas ikgadējais valsts statistikas pārskats par 2014. gadu.

Bāriņtiesa darbojas Latvijas bāriņtiesu darbinieku asociācijā ar mērķi sekmēt bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, apspriest normatīvo aktu projektus un izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, risināt jautājumus bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un citus bāriņtiesu kompetencē esošos jautājumus, popularizēt pozitīvo pieredzi bāriņtiesu darbā. 2014. gadā bāriņtiesa piedalījās Bāriņtiesu darbinieku asociācijas organizētajā konferencē Jēkabpilī.

Bāriņtiesa ļoti atzinīgi novērtē iespēju izmantot sociālā dienesta sniegto pakalpojumu vecāku mācību programma „Ceļvedis audzinot pusaudzi”, psihologa pakalpojumus bērniem, vecākiem, aizbildņiem un audžuģimenēm. Bāriņtiesa regulāri pieprasa psihologa atzinumus par psiholoģiskās izpētes rezultātiem, kas bieži vien rada problēmas – psihologa profesionālās kompetences trūkuma dēļ atzinumu sagatavošanā. Pozitīvi ir tas, ka psihologa pakalpojumi jau ir pieejami novada izglītības iestādēs. Ar nevalstisko organizāciju atbalstu tiek organizētas dažādas nodarbības vecākiem un ģimenēm ar bērniem: vecāku mācību programma „Bērnu emocionālā audzināšana”, Smilšu spēļu terapija bērniem, mākslas praktiskās nodarbības vecākiem un bērniem, veselīga dzīvesveida nodarbības vecākiem un bērniem (fizioterapeits, dažādi pasākumi). Turpmāk būtu nepieciešams nodrošināt atbalsta personāla pieejamību, kas konkrēti strādā ar ģimenēm viņu dzīvesvietā, mācot vecākiem apgūt saimnieciskās prasmes, prasmes bērnu audzināšanā un aprūpē. It sevišķi tas būtu nepieciešams novada lauku teritorijā.

Arvien vairāk iedzīvotāju vēlas izmantot un pozitīvi novērtē bāriņtiesas darbinieku sniegto bezmaksas palīdzību juridisku jautājumu risināšanā.

2014. gadā 01. aprīlī bāriņtiesā Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija veica lietu pārbaudi, kurā kopumā tika pārbaudītas 16 lietas. Pārbaudes laikā sniegti bāriņtiesai metodiskie ieteikumi 6 jautājumos.

2014. gadā tika sakārtots bāriņtiesas arhīvs līdz 2010. gadam (ieskaitot).

2014. gadā viens no bāriņtiesas locekļiem apguva 166 stundu profesionālās pilnveides programmu „Bāriņtiesas vadība un organizācija”. Regulāri bāriņtiesas priekšsēdētāja un

bāriņtiesas locekļi ir apmeklējuši VBTAI organizētos seminārus, sakarā ar to, ka šajā gadā ir notikušas daudzas svarīgas izmaiņas LR Civillikumā un normatīvajos aktos. 2014. gadā bāriņtiesas priekšsēdētāja ir ieguvusi LR IeM informācijas centrā lietotāja sertifikātu darbā ar datu ievades un meklēšanas formas Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas apakšsistēmā – Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēma (NPAIS). Līdz ar to ir uzsākta informācijas ievadīšana sistēmā par nepilngadīgajiem bērniem, par kuriem bāriņtiesas lietvedībā ir ierosinātas lietas.

Paldies par sadarbību,
Lubānas novada bāriņtiesas priekšsēdētāja:
Mežsarga
25623047

D. Mežsarga